

ZÍSKÁVAT NOVÉ POZNATKY JE MOŽNO NEJEN ŠKOLENÍM VÝMĚNA ZKUŠENOSTÍ NA MEZINÁRODNÍ ÚROVNI SLOVENŠTÍ ODBORÁŘI PŘIJELI JEDNAT NA MORAVU

Nedrážní republikový výbor Odborového sdružení železničářů uspořádal ve dnech 15. až 18. října 2015 v Ostružné v rekreačních střediscích OHL ŽS Brno a AŽD Praha schválené školení, doplněné o společné zasedání vedoucích představitelů OZŽ a OSŽ, zástupců Železničního opravárenství OZŽ a Výborů OSŽ a také o sportovní klání. Delegaci slovenských hostů vedl místopředseda OZŽ Ján Baláž. V ní byli přítomni zástupci slovenských ŽOS ze Zvolena, Vrútek a Trnavy. V čele účastníků z České republiky byli místopředseda OSŽ a předseda NeRV OSŽ Miroslav Novotný a tajemnice Bc. Renata Dousková.

Srdečnou atmosféru mezistátního setkání nastavil už úvodní společenský večer, který se nesl v duchu výměny vzájemných zkušeností a poznatků nejen z odborové činnosti, či obdobných pracovních aktivit, ale také v povídání o atmosféře v dnes již dlouhodobě rozdělených bratrských státech. Je pozitivní, že

srdečnost a přátelství, které vždy naše národy spojovaly, zůstaly i nadále v upřímné a otevřené pozici, což vysoce podporuje naději na spolupráci i v budoucnosti.

Jednání českých a slovenských zástupců odborových organizací pokračovalo od raních hodin i následující den. Zpeřčením byla návštěva rekonstruovaného zámku v blízké obci Branná.

V sobotu probíhala samostatná jednání Výborů OSŽ, která byla zaměřena na statuty výborů, jednací řady a delegační listy.

Samostatnou kapitolou bylo plánované školení, které probíhalo souběžně s dalším jednáním. JUDr. Petr Kožmín se zaměřil na bezpečnost a ochranu zdraví při práci, což je jedna ze stěžejních činností Odborového sdružení železničářů. V podání lektora Zdeňka Görnera získali účastníci školení nové poznatky o hospodaření základních organizací OSŽ. Luděk Šebrle byl dalším z přednášejících.

Mezi významné body přednášek je možno zařadit strategii kolektivního vyjednávání, kolektivní smlouvy, školení NOZ a zákona o korporacích či dopad nezaměstnanosti na stav členské základny. Další poznatky získali odboráři v diskuzi, která zahrnovala veškeré oblasti činnosti Odborového sdružení železničářů a především pak potřebnou strategii ve firmách spadajících pod Nedrážní výbor OSŽ.

Mnohahodinové studium poznatků a získávání zkušeností je třeba doplnit rozptýlením a pohybem. K tomu přispěla soutěž v pétanque.

Že vysoce kvalitní program, připravený vedením NeRV OSŽ, zapůsobil vysokou měrou i na slovenské přátele, dokázaly nejen jejich slova, ale i velmi srdečné rozloučení, které bylo dokladem další dlouhodobé spolupráce.

Milan Sedlák

Foto: Jan Buchta

■ Změny v zákoníku práce	str. 3
■ Učitelům vzroste platy	str. 4
■ Najdete na stránkách osz.org	str. 6
■ Špičková technologie	str. 7
■ O zdraví...	str. 8
■ Tip na výlet Karla Šimáčka	str. 9
■ Toulky Miroslava Glosse	str. 10
■ Sport	str. 11
■ Blahopřejeme	str. 12

Školení Zdeňka Görnera s tématem Hospodaření ZO

Téměř současně probíhalo setkání se slovenskými kolegy na vedlejší chatě AŽD Praha

Na jednání se zástupci OZŽ se představily společnosti ve kterých OSŽ a OZŽ působí problémy s vedením a s kolektivním vyjednáváním v těchto firmách

Po náročném dopoledni a obědě následovalo odlehčení formou návštěvy nedalekého zámku Kolštejn

Foto: Jan Buchta

Hned po návratu na chatu OHL začalo školení BOZP s JUDr. Petrem Kožmínem, po kterém následovalo školení Luďka Šebrleho

ZMĚNY V ZÁKONÍKU PRÁCE

Od 1. října 2015 dochází k významným změnám v zákoníku práce (dále ZP). Byla v zákonodárných orgánech přijata jeho novela, která řeší aktuální pracovněprávní problémy. Je zaměřena zejména na oblast odškodňování pracovních úrazů a nemocí z povolání, které souvisejí se zrušením zákona o úrazovém pojištění zaměstnanců č. 266/2006 Sb.

Ke změnám v ZP a zákoně o zaměstnanosti bude zaměřeno školení funkcionářů NeRV

OSŽ, které se koná dne 3. 11. 2015 v sídle svazu.

Další změny kromě zákona o úrazovém pojištění:

- Zakročovací povinnost zaměstnance
- Příznivé pracovní podmínky
- Náhrada škody a dobré mravy
- Změny v dohodách
- Dohody o provedení práce

M.N.

Foto: Jan Buchta

HOSPODÁŘSKÁ PŮDA JE DOBRÁ INVESTICE

● Průměrná tržní cena zemědělské půdy se za uplynulou dekádu přibližně zdvojnásobila.

● Cenu půdy zvyšují dotace do zemědělství, které představují v průměru zhruba 10 tisíc korun na hektar obhospodařované půdy

● Zvyšuje se tak zájem o hospodaření na půdě a s tím související zájem zemědělců

o její nákup, ale i zájem jiných potenciálních investorů

● Počet vlastníků půdy v Česku je odhadován na dva miliony. Vlastnické parcely jsou malé a často jsou i ve spoluvlastnictví více osob. To komplikuje nákupy zemědělské půdy. Zájemce musí oslovit velký počet vlastníků.

ETICKÝ KODEX SKUPINY OHL BYL NOVELIZOVÁN

Správní rada OHL schválila na svém zasedání dne 23. března 2010 Etický kodex Skupiny OHL. Jeho poslední novelizace vstoupila v platnost 21. ledna 2015.

Skupina OHL, která pracuje v internacionálním a diverzifikovaném prostředí globálního světa, kde rozvíjí své aktivity v odlišných kulturách, si klade za cíl sdílet se všemi zájmovými skupinami hodnoty podílející se na utváření firemní kultury. Přijetí Etického kodexu je výrazem snahy přesného definování hodnot, zásad a norem chování, kterými by se měli řídit všichni členové Skupiny při výkonu své profese. Kodex zaručuje kolektivní plnění závazků Skupiny, efektivní uplatňování pracovních a lidských práv, transparentnost a integraci pracovního kolektivu ve všech oblastech působnosti.

Snahou Etického kodexu je sdílení firemních hodnot, které jsou součástí firemní kultury založené na etice, čestnosti a dodržování lidských práv. Dále má za cíl rozvíjení modelů pravidel profesního, etického a odpovědného chování všech zainteresovaných stran, které se na firemní kulturu podílejí. Etický kodex je všem zaměstnancům k dispozici na portále společnosti, kde mají povinnost se s ním seznámit. Všichni TH zaměstnanci pak mají za povinnost prokázat svoji znalost Etického kodexu absolvováním e-learningového kurzu o etickém kodexu a protikorupční politice Skupiny OHL.

Mgr. Jan Rupp

NEBEZPEČNÉ ŽELEZNIČNÍ PŘEJEZDY BUDOU HLÍDAT LASEROVÁ ČIDLA

Nebezpečné železniční přejezdy budou hlídat laserová čidla. Mají prostor monitorovat a v případě překážky urychleně informovat strojvedoucího přijíždějícího vlaku, řekl v úterý ministr dopravy Dan Ťok.

Aby se neopakovaly srážky vlaku s autem uvízlým na přejezdu mezi závorami, mohly by se závory z pohledu řidiče sklápět jen před přejezdem. Diskusi o bezpečnosti na přejezdech vyvolala nedávná srážka pendolina s nákladním automobilem ve Studénce na Novojičínsku, kterou nepřežili tři lidé.

„Do konce roku 2015 instalujeme první z detektorů do ověřovacího provozu, zatím bez vazby na zabezpečovací zařízení. Během roku 2016 upřesníme funkčnost těchto detektorů a ověříme vazby na okolní zabezpečovací systémy. V případě kladného ověření bychom aplikaci do ostrého provozu rádi spustili do konce příštího roku,“ uvedl Ťok.

Podle něj se nyní řeší, zda tato čidla mají v případě nalezení překážky vlaky automaticky zastavit, nebo jen zpomalit.

Čidla používají v Japonsku i ve Švédsku

V červenci uvízl ve Studénce nákladní automobil mezi závorami, které byly po obou stranách vozovky na obou stranách železničního přejezdu. Kdyby měl přejezd místo čtyř závor dvě, nehoda se nemusela stát. Zda budou přejezdy, na nichž jsou nyní čtyři závory, v budoucnu chráněny jen dvěma závorami, chce úřad vyhodnotit. Podle Ťoka není vyloučeno, že by toho řidiči zneužívali a mezi závorami klíčkovali.

Čidla zaznamenávající překážky na trati jsou ve světě poměrně nová. Hromadně se používají v Japonsku, kde jich je na přejezdech instalováno na čtyři tisíce, šest desítek čidel je ve Švédsku. Technologii zvažuje dále zavést například Velká Británie, která před-

pokládá jejich umístění na zhruba 450 přejezdech.

Efektivnější postihování řidičů

V Česku zatím slouží jediné takovéto zařízení v opravárenském železničním depu v Přerově. Zařízení, které vyrobila firma AŽD Praha, k detekci překážek na kolejích používá infračervený paprsek a s jeho pomocí hlídá přejezd na veřejně nepřístupném pozemku.

Další možností, jak snížit počet nehod na přejezdech, je efektivnější postihování řidičů, kteří ignorují výstražná světla signalizující příjezd vlaku. Podle Ťoka se proto jedná o zavedení kamer, které budou zaznamenávat přestupky na přejezdech a automaticky odesílat pokuty majiteli vozidla. Zpřísnit by se měly i pokuty za přestupky.

Současná vyhláška se 15 let neaktualizovala a pokuty za nedodržování pravidel silničního provozu jsou podle ministra nízké.

VLÁDA JEDNALA O PROLOMENÍ LIMITŮ TĚŽBY HNĚDÉHO UHLÍ

Kabinet vyrazil na výjezdni zasedání do Ústeckého kraje vlakem. Jedná se o druhé výjezdni zasedání vládní koalice. První se odehrál le-
tos v červenci v Moravskoslezském kraji.

Členové vlády zahájili jednání už v konfe-
renčním voze. Po příjezdu do Ústí nad Labem
pokračovali na společném jednání s Radou
Ústeckého kraje. Řešili například prolomení li-
mitů těžby hnědého uhlí na Dole Bílina.

TROCHA HISTORIE

Historie těžby uhlí v severočeské hnědouhel-
né pánvi (v pondělí 19. října by vláda mohla
jednat na zasedání v Ústí nad Labem o zrušení
územních limitů těžby hnědého uhlí):

– Nejstarší písemná zmínka o těžbě "hoř-
lavého kamene" v severočeské hnědouhel-
né pánvi pochází z roku 1403. Jde o záznam z du-
chcovské městské knihy, podle kterého pro-
dal místní měšťan Stisla svůj podíl v uhelném
dole čtyřem osobám z Míšně.

– Do počátku 19. století probíhala těžba
uhlí primitivním způsobem. Uhlí se těžilo ruč-
ně v nepříliš hlubokých jamách.

– Skutečný rozvoj uhelné těžby v severo-
českém regionu souvisel s výstavbou železnic
v polovině 19. století (trať Praha–Podmokly,
Duchcov–Most–Chomutov a další). Podél trati

byla otevřena řada nových dolů a těžba zača-
la získávat průmyslový charakter. V roce 1867
dosáhla těžba hnědého uhlí jednoho milionu
tun a v roce 1879 již více než pět milionů tun.

– Sedmdesátá léta 19. století přinesla pře-
suv dolování z ústecké oblasti na Duchcov-
sko, Mostecko a Chomutovsko. Vznikly četné
těžební společnosti, mimo jiné Mostecká spo-
lečnost pro dobývání uhlí, Severočeská uhel-
ná společnost, Státní doly a Těžařstvo Lomské
uhelné doly.

– Na přelomu 19. a 20. století těžily v ob-
lasti severozápadních Čech desítky hlubin-
ných dolů a začaly se objevovat i první povr-
chové doly.

– Už v roce 1908 byla v Duchcově zřízena
rekultivační expozitura zemské zemědělské
rady. K systematickému rozvoji rekultivačních
prací dochází od 50. let minulého století.

– Během druhé světové války ovládla těž-
bu v severočeském uhelném revíru Sudeto-
německá důlní akciová společnost (SUBAG),
kontrolovaná německým státem. Uhlí ze se-
verních Čech sloužilo mimo jiné k výrobě syn-
tetického benzínu.

– V roce 1945 existovalo v prostoru severo-
české hnědouhel-
né pánve 34 hlubinných a 24
povrchových lomů. Hlubinné doly postupně
ustupovaly povrchovým velkolomům. V roce
1970 bylo v severních Čechách už jen 12 hlu-

binných dolů. V současnosti je na severu Čech
jediný hlubinný důl – Centrum. Od prosince
2012 je ale v likvidaci a letos zřejmě definitiv-
ně skončí.

– Na základě dekretu prezidenta republi-
ky byly po válce veškeré důlní podniky v se-
veročeském revíru znárodněny a včleněny
do národního podniku Severočeské hnědou-
hel-
né doly.

– V roce 1950 bylo v severočeském hnědou-
hel-
ném revíru vytěženo 20 milionů tun hně-
dého uhlí, v roce 1960 téměř 40 milionů tun,
v 70. letech těžba přesahovala 60 milionů tun
ročně a v polovině 80. let vrcholila na téměř
75 milionech tun za rok.

– Masové těžbě uhlí padly za obět desí-
tky vesnic a měst, například historický Most.
Mimořádnou pozornost vyvolal technicky
náročný přesun mosteckého kostela Nane-
bevzetí Panny Marie, který byl v roce 1975
převezen o 841 metrů.

– V roce 1991 byly usnesením vlády vyhlá-
šeny tzv. územní limity těžby hnědého uhlí
v severních Čechách. Za touto linií leží zásoby
uhlí o objemu zhruba 0,9 miliardy tun.

– Podle statistiky České geologické služby
bylo v roce 2012 v Česku evidováno 53 ložisek
hnědého uhlí, z nichž na 11 probíhala těžba.
Celkově bylo v roce 2012 vytěženo 43,7 milio-
nu tun této suroviny.

UČITELŮM VZROSTOU OD LISTOPADU PLATY O TŘI PROCENTA

Jak řekla ministryně školství Kateřina Vala-
chová, učitelům od letošního listopadu vzros-
tou platy o tři procenta. Jedná také s minis-
terstvem práce o změně tarifních tabulek.

S tříprocentním růstem platů ve veřejném
sektoru již dříve vyslovily nesouhlas odbory,
chtěly navýšení o pět procent.

Tabulka tarifních platů učitelů i nepeda-
gogických pracovníků by měla být změněna
od 1. listopadu.

„V případě učitelů to bude znamenat neje-
nom navýšení v každém tarifním stupni, ale
také změny tarifní tabulky u těch učitelů, kteří
mají letitou praxi a u nichž v tuto chvíli neshle-
dávám jejich tarifní platy dostatečnými,“ řekla
ministryně školství.

Připomněla, že zatímco letos na konci roku
bude možné říct, že platy učitelů a nepeda-
gogických pracovníků stouply reálně o tři pro-
centa, loni navýšili učitelé své platové ohod-
nocení jen o 1,8 procenta. „Byl to nejhorší
výsledek ze všech státních zaměstnanců a já to
pokládám za obrovskou ostudu,“ dodala.

Směrem k učitelům míří také podpora asi-
stentů pedagoga, kteří pomáhají handica-
povaným dětem ve třídách. Stoupnou jim fi-
nanční prostředky a počet úvazků pro tento
školní rok v případě církevních a soukromých
škol o 80 úvazků u dětí se zdravotním posti-
žením a u dětí se sociálním znevýhodněním
o sto úvazků. Finance na to ministerstvo po-
dle ministryně má.

Na zářijovém jednání Poslanecké sněmov-
ny chce ministryně prosadit, aby skončila pra-
xe, kdy v průměru tři tisíce učitelů a učitелеk je
v červnu propuštěno a na prázdniny se muse-
jí nahlásit úřadům práce.

Vláda od 1. září 2016 zkrátí úvazky ředite-
lů mateřských škol a ředitelů takzvaných ma-
lotřídních základních škol, budou tedy učit
méně hodin.

„Jednání nemám za skončené a budu se sna-
žit, aby toto opatření bylo od roku 2017 rozšíře-
no i na ředitele ostatních základních škol,“ po-
dotkla Valachová.

Do školních lavic by v úterý mělo poprvé
usednout asi 118 tisíc prvňáčků. Celkem budou
mít základní školy téměř 883 tisíc žáků, na střed-
ní školy by mělo nastoupit 101 800 žáků.

Ministerstvo školství dá také půl miliardy
korun na sportování dětí a mládeže. Peníze
půjdou do tělovýchovných jednot. Vedle toho
se také 170 škol zapojí do nového projektu
sportování dětí ve školních družinách.

V družinách se děti seznámí zejména s ko-
lektivními sporty, například fotbalem, volejba-
lem nebo házenou.

„V tomto případě jsou vyjednány také finanční
prostředky pro učitele tělocviku, kteří se ve svém
volném čase věnují dětem, a to často bez náleži-
tého finančního ohodnocení,“ řekla ministryně.

Ministerstvo se vyšší částkou chystá podpo-
řit i mládežnické organizace, jako je skaut, tu-
ristické oddíly nebo domovy mládeže.

Zástupci školství v NeRV OSŽ, předsedové zá-
kladních organizací Jiří Štolfa (horní snímek)
ze Střední školy železniční a stavební v Šumper-
ku a Oldřich Lošťák ze Střední školy technické
a obchodní v Olomouci Foto: Jan Buchta

Tento začátek školního roku je pro Valacho-
vou první ve funkci. Ministryně je od půlky
června, ve funkci vystřídala Marcela Chládku
(ČSSD), který byl odvolán kvůli údajné šikaně
zaměstnanců ministerstva, informovalo ČTK.

SLAVNOSTNÍ PŘIJÍMÁNÍ ŽÁKŮ DO STAVU UČŇOVSKÉHO

Netradičně pojala první školní den naše partnerská Střední škola stavebních řemesel Brno-Bosonohy, příspěvková organizace. Pro své nově nastupující žáky připravila „Slavnostní přijímání do stavu učňovského“.

V tento významný den žáci i jejich rodiče přistoupili k jedné z nejdůležitějších etap života. Tento okamžik strávili za doprovodu fanfár se svatým Matějem, patronem všech stavebních řemesel, který je akcí prováděl. Mimo jiné je seznámil s vedením školy, třídními učiteli a spoustou dalších informací. Nově přijatí uční převzali od svých vedoucích učitelů odborného výcviku šerpu a z rukou ředitele školy Ing. Josefa Hypra učňovský list.

Střední škola stavebních řemesel Brno-Bosonohy nejen touto akcí poukazuje na alarmující fakt, že se Česká republika potýká s ne-

dostatkem kvalitních řemeslníků a klesajícím zájmem o studium řemeslných oborů, byť poptávka na trhu práce po těchto oborech je vysoká. Snahou „Slavnostního přijímání do stavu učňovského“ je, aby si děti uvědomily, že řemeslo má nejen zlaté dno, dlouhou tradici, ale že se bez řemesla neobejdeme, jak ve svém projevu zdůraznil i Mgr. Jiří Janda, radní Jihomoravského kraje. Kromě něj akci podpořili svou účastí i zástupci sociálních partnerů školy (Krajská hospodářská komora jižní Moravy, OHL ŽS, a.s., Jihomoravský stavební kladr, Moravské kominické sdělenství, Cech klempířů, pokrývačů a tesařů jižní Moravy, TONDACH Česká republika s.r.o., Schiedel s.r.o., Rheinzing ČR, s.r.o., ESL, a.s., P. Slavný-restaurátorská dílna, Pedagogická fakulta Masarykovy university a další).

Střední škola stavebních řemesel Brno-Bosonohy, příspěvková organizace přijala pro letošní rok 6 klempířů, 5 pokrývačů, 28 tesařů, 12 mechaniků plynových zařízení, 22 zámečnicků, 26 truhlářů, 6 uměleckých truhlářů a řezbářů, 3 čalouníky, 9 kominíků, 17 instalatérů a 29 zedníků a 6 žáků studijního oboru uměleckořemeslné zpracování dřeva, celkem tedy 169 žáků řemeslných oborů.

Budeme usilovat o to, aby se alespoň někteří z těchto nově přijatých žáků, objevili po úspěšném vyučení v řadách zaměstnanců OHL ŽS, a.s.

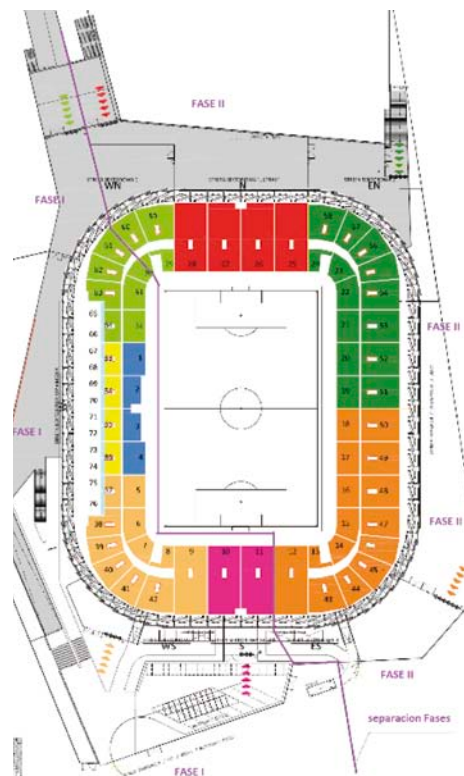
Na základě TZ SŠSŘ Brno-Bosonohy zpracoval Mgr. Jan Rupp

ŠPIČKOVÁ TECHNOLOGIE A NEJVYŠŠÍ KVALITA TO JE NOVÝ STADION V BIAŁYSTOKU

Společnost OHL vybuodovala pro polský Białystok nový fotbalový stadion. Ten leží na stejném pozemku, kde se v roce 1972 slavnostně otevíral původní městský stadion.

Výstavba celého sportovního areálu probíhala ve dvou etapách mezi lety 2012 a 2014,

aniž by bylo nutno rušit pořádání sportovních akcí. Řešení stadionu odpovídá požadavkům polské fotbalové federace (PZPN), splňuje i nároky UEFA a vyhovuje potřebám prvoligového klubu Jagiellonia Białystok.

Vybráno z tisku – připravil Miroslav Novotný

Lokomotivy z CZ Loko mají zelenou

17.10.2015 Orlický deník str. 3 Orlicko (tz) České dráhy

Č. Třebová – Po třech letech intenzivní práce získala akciová společnost CZ Loko schvalovací protokol Drážního úřadu Polské republiky pro provoz komplexně modernizovaných lokomotiv řady 741.7 určené k posunovací a traťové službě na tamních žele-

zničních tratích. Dokument vydal Krzysztof Dyl, ředitel Drážního úřadu Polské republiky, a CZ Loko tak získalo možnost svou lokomotivu, určenou na celostátní a regionální tratě a vlečky o rozchodu 1 435 mm, nabízet také polským železničním dopravcům. Firma k tomu využije i svou dceřinou společnost CZ Loko Polska.

„Za výsledkem je značné úsilí konstruktérů, technologů, kolegů z technické dokumentace i výroby.

Máme z toho upřímnou radost, protože náročnost procesu schvalování kolejových vozidel v Polsku je po celé Evropě pověstná“, říká Martin Švercl, manažer exportu. Tím se firmě otevřela cesta ke schválení jejich dalších komplexně modernizovaných lokomotiv, určených pro české, polské, slovenské a maďarské železniční dopravce a další obchodně zajímavá teritoria. Lokomotivy řady 741.7 již využívají dopravci v Česku, Slovensku, Turecku a v Itálii.

Nedrážní republikový výbor OSŽ seskupuje odborové organizace společností, které tvoří železniční infrastrukturu, podílejí se na zajišťování dopravy a přepravy, pečují o zdraví pracovníků železnice či vychovávají nastupující generaci zaměstnanců pro moderní dopravu, především železniční. Postupně si je představujeme i na stránkách magazínu Nedrážní Obzor:

AKCIOVÁ SPOLEČNOST RYKO – DĚČÍN

Díky našim zaměstnancům, zákazníkům a akcionářům jsme špičkové pracoviště svého druhu v České republice i regionu. Poskytujeme komplexní služby v opravách železničních nákladních vozů na té nejvyšší úrovni.

Ing. Martin Vošta / statutární ředitel

RYKO a. s. je ryze českou akciovou společností a díky kontinuálnímu růstu je v současné době přední železniční opravnou v Evropě. RYKO spojuje prostřednictvím svých 245 zaměstnanců výhody rodinné firmy s principy fungování evropsky uznávané opravny. Díky řadě certifikací a oprávnění poskytuje RYKO komplexní službu zahraničním a českým zákazníkům – majitelům železničních nákladních vozů napříč celou kontinentální Evropou v té nejvyšší kvalitě.

RYKO a.s. se specializuje na celou plejádu služeb souvisejících s kontrolou, technickou prohlídkou, opravou, rekonstrukcí nebo čištěním železničních nákladních vozů všech řad a typů. K tomu jsme vybaveni vyspělou linkou na opravy dvojkolí či podvozků, stejně jako boxovými stánkami pro tryskání, lakování, běžné či rozsáhlé opravy. Čištění cisternových vozů a provádění těsnostních i periodických zkoušek vozů přepravujících třídu nebezpečnosti 2, 3, 6, 8 a 9 dle RID jsou samozřejmým doplněním jejich služeb, stejně jako mobilní servis. Vysoká flexibilita, profesionalita a rozmanitost poskytovaných služeb jsou základními principy jejich partnerství se zákazníky. Znalost potřeb zákazníků, kvalitní tým odborníků, vyspělá technologie a firemní kultura je cesta, kterou se v opravárenství vydali do 21. století.

Firma má 246 zaměstnanců, včetně odloučených pracovišť v Kralupech nad Vltavou a ve Škodovce Mladé Boleslavi.

V současnosti má zdejší odborová organizace 39 členů, z nejbližších aktivit je možno upozornit na uspořádání turnaje ve stolním tenisu, který se koná 13. listopadu a pro děti zaměstnanců připravovaná Mikulášská nadílka, jež je připravena na 4. prosinec.

Předsedu ZV OSŽ RYKO a.s. Martina Semirada zastihnete na telefonu 737 204 122, nebo na e-mailu m.semirad@ryko.cz

ŠPIČKOVÁ TECHNOLOGIE VE VÝZKUMNÉM ÚSTAVU ŽELEZNIČNÍM

Slavnostního přestřižení pásky před vstupem do technologické části ETCS se zhostili generální ředitelé společnosti (zleva) Chládek a Tintěra Pardubice Petr Pejcha, Výzkumného Ústavu Železničního Antonín Blažek a AŽD Praha Zdeněk Chrdle

Slavnostní uvedení do provozu technologie ETCS (European Train Control System) na Velkém železničním zkušebním okruhu VUZ Velim proběhlo úvodními projevy generálního ředitele Výzkumného Ústavu Železničního Antonína Blažka, generálního ředitele AŽD Praha Zdeňka Chrdleho a generálního ředitele společnosti Chládek a Tintěra Pardubice Petra Pejchy. Po projetí okruhu seznámil přítomné hosty a novináře s činností špičkového zařízení Jan Vašků, který se úkolu zhostil s opravdovou bravurou, odborně, avšak zároveň naprosto srozumitelně i pro přítomné laiky, kteří se s podobnou technologií setkávají spíše příležitostně.

Velký železniční zkušební okruh (VZO) Výzkumného Ústavu Železničního Velim (VUZ) byl vybaven nejmodernější technologií pro testování ETCS, tedy jednotného evropského vlakového zabezpečovače. Ten nahrazuje asi dvě desítky národních zabezpečovacích systémů a vlaky bez přepřahání (výměny)

hnacích vozidel na hranicích jednotlivých států mohou projet po vysokorychlostních a koridorových tratích celým územím Evropy. Systém tak splňuje požadavek Evropské komise na interoperabilitu evropského železničního systému. ETCS navíc dohlíží na bezpečnou jízdu vlaku a pokud strojvedoucí neplní své povinnosti, dokáže vlak automaticky zastavit.

Aby však po tratích vybavených systémem ETCS mohly vlaky jezdit, musí být jeho mobilní části umístěné na palubě hnacích vozidel otestovány a schváleny. A právě instalací technologie pro testování ETCS z produkce české společnosti AŽD Praha se Výzkumný Ústav Železniční stává jedním z prvních v Evropě, který může ve svém zkušebním centru podobné testy v celém komplexu funkčních zkoušek, včetně simulace provozních i poruchových stavů, svým klientům nabídnout.

„Výstavbou zkušební technologie ETCS byla završena rozsáhlá komplexní modernizace

Zkušebního centra VUZ, která probíhala již od roku 2009. Celé spektrum všech výrobních a homologačních zkoušek drážních vozidel a jejich komponentů bylo tak rozšířeno o poslední významnou součást evropského železničního systému – řízení a zabezpečení,“ doplnil generální ředitel VUZ Antonín Blažek.

Vlastní stavba pod názvem Vybavení ZC VUZ technologií ETCS se sestává z pěti základních součástí. Jde o výstavbu zázemí pro řízení zkoušek ETCS a současnou modernizaci stávajícího zázemí v malé provozní budově. Doplněly se počítače náprav a byl postaven simulátor staničního, traťového a přejezdového zabezpečovacího zařízení. Dále se vybudovala jedna Radiobloková centra s přípravou pro instalaci druhé centrály včetně obslužného pracoviště. Hodnota zakázky činila 72 mil. Kč.

„Pro společnost AŽD Praha šlo o velmi zajímavou zakázku, která potvrzuje konkurenceschopnost a vyspělost námi vyvinuté české verze ETCS. Na technologii, která byla na Velkém zkušebním okruhu VUZ instalována, se totiž budou testovat hnací vozidla nadnárodních společností prakticky z celé Evropy,“ řekl Zdeněk Chrdle, generální ředitel společnosti AŽD Praha.

Instalací technologie pro testování ETCS z produkce AŽD Praha má VUZ možnost provádět zkoušky mobilních částí ETCS na vozidlech zákazníků v úrovních ETCS L1 (do 160 km/h), L2 (do 200 km/h), LSTM (typu LS) a L0 a také možnost přechodů mezi těmito úrovněmi. Tím, že je tato technologie nainstalována na zkušebním okruhu, zde lze provádět i nekonvenční testy, tedy simulovat různé traťové podmínky, pomalé jízdy a tak dále.

Účastníkům akce byly předvedeny základní typy testů ETCS na měřícím voze firmy AŽD Praha

Připravil Milan Sedlák
Foto: Jan Buchta

Dobrý den, dnešní kapitola o nemocech trávicí soustavy nebude moc pozitivní. Je věnovaná **kolorektálnímu karcinomu – nádoru, rakovině tlustého střeva**.

Co je to **rakovina**? Dělením buněk vznikají buňky nové, tak je zajištěna obnova tkání těla a normální funkce jednotlivých orgánů. Tento proces se může vymknout kontrole a dělení buněk pokračuje, i když to již není potřeba. Takto může vzniknout nádor. Nádory mohou být **nezhoubné (benigní)** a nebo **zhoubné (maligní)**.

Nezhoubné nádory lze obvykle chirurgicky odstranit a většinou se již nevrací. Nemají schopnost šíření do vzdálených částí těla. Obvykle nejsou pro život nebezpečné.

Zhoubné nádory, mezi které patří i kolorektální karcinom, mohou prorůst do okolních tkání a poškozovat je. Mohou se z nich uvolňovat jednotlivé buňky, které, například krví docestují do jiných orgánů a zde z nich mohou vznikat metastázy, což jsou vzdálené dceřiné nádory.

Klasifikace nádorů TNM – T – tumor, označuje velikost tumoru, N – nodus; zda jsou postiženy regionální lymfatické uzliny, M – metastázy; došlo k založení vzdálených metastáz.

Anální karcinom – vzácně se vyskytující malignita. Za rizikový faktor vzniku se předpokládá infekce HPV (papiloma virus) a HIV, anální sexuální styk, sexuálně přenosné onemocnění nebo karcinom děložního čípku. Ve zvýšeném riziku jsou pacienti s Crohnovou nemocí a perianálními píštělemi. Příznakem je krvácení z konečníku a citlivost až bolest anální oblasti.

Kolorektální karcinom je jednou z nejčastějších malignit v ČR, jeho výskyt činí asi 80 nemocných na 100.000 osob ročně – muži 95/100.000 za rok, ženy 46/100.000 za rok. Ročně je diagnostikováno cca 8.000 pacientů s tímto tumorem a 4.000 nemocných ročně umírá. *Česká republika zaujímá první místo ve výskytu kolorektálního karcinomu ve světě. Celosvětově umírá na kolorektální karcinom přes 500 tisíc lidí ročně a jedná se o 3. nejčastější tumor po tumorech plic a prsu.* Postihuje jedince v produktivním věku a při pozdním záchytu je buď kurativně neléčitelná, nebo je výrazně finančně náročná. Typický věk záchytu je 60-70 let, asi 20% pacientů je mladších. Asi 60% nemocných po stanovení diagnózy do pěti let podlehně a 40% přežívá více než pět let nebo je definitivně vyléčeno. Důvodem je, že polovina nádorů je zachycena v pokročilém stadiu.

Rizikové faktory – častá konzumace „červeného“ masa, vysoký příjem živočišných tuků, kouření, obezita, hyperinzulinemie. **Protektivní faktory** – vláknina, rybí tuk a olivový olej, kyselina listová, hormonální antikoncepce.

Asi 90% karcinomů je **sporadických** – vznikají u jedinců bez zátěže, bez predisponujícího onemocnění (idiopatické střevní záněty). Zbývající jsou **hereditární** – vloha pro vznik kolorektální malignity je v rodicovských genech.

Benigní nádory vycházejí ze žlázového epitelu sliznice (**adenomy**). Podle histologické struktury se adenomy rozdělují na tubulární, *tubulo-vilózní* a *vilózní*. Podle stupně dysplazie, která je charakterizovaná cytologickými změnami (buněčnými atypemi) a porušenou architektonikou sliznice, se diferencují na adenomy s nízkou a vysokou dysplazií.

Kolorektální karcinom je maligní nádor vycházející ze žlázového epitelu sliznice tlustého střeva a konečníku, ve většině případů se jedná o **adenokarcinom**.

Klinický obraz. Příznaky se objevují často až u pokročilejších forem, kdy dochází ke stenózování lumen střeva, nebo z důvodu krevních ztrát a vzniku chudokrevnosti. **Pozdní klinická manifestace** přispívá ke špatné prognóze i přes fakt, že kolorektální karcinom je v časných stádiích velmi dobře léčitelný. Klinické **projevy závisí hlavně na lokalizaci nádoru** ve střevě a **typu expanze** (intraluminální – do střeva, extraluminální – mimo střevo).

***U nádorů lokalizovaných v pravé polovině tlustého střeva** (36%) – je prvním a dominujícím příznakem náhodná nebo projevující se chudokrevnost (anémie).

***Nádory lokalizované v levé polovině tlustého střeva** (64%) – se projevuje **krvácením** a poruchami pasáže při intraluminálním nádoru. Při neúplné obstrukci v oblasti levého tračníku bývají v popředí změna rytmu a frekvence vyprazdňování, **střídání průjmu a zácpy**.

***Při lokalizaci v rektu** (30%) – se objevují **tenesmy** (nucení na stolici s odchodem jen malého množství stolice nebo jenom hlenu s krví).

Dále mohou být přítomny **necharakteristické záživací potíže** – břišní dyskomfort, tlaky a nadýmání.

U pokročilých forem jsou přítomny známky nádorového onemocnění – **váhuový úbytek, kachektizace** (chřadnutí), **nechutenství, slabost** a **anémie**. Při prorůstání do okolí závisí příznaky na postiženém orgánu. V oblasti rekta a rektosigmoidea může dojít k prorůstání (penetraci) do močového měchýře s následným odchodem stolice při močení.

Je zapotřebí zdůraznit **dvě okolnosti**:

1) na kolorektální karcinom je nutno myslet vždy, když se u pacienta staršího 50 let objeví **krvácení** nebo nevysvětlitelná chudokrevnost z nedostatku železa (**sideropenická anémie**), náhla **změna defekačního rytmu**.

2) klinická diagnóza kolorektálního karcinomu, která je založená na **vyšetření symptomatického pacienta**, je vždy diagnózou

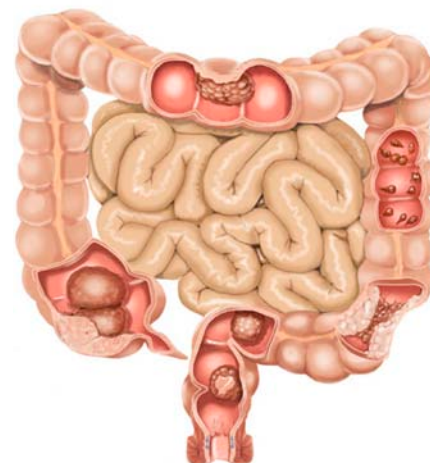
pozdní a má relativně nepříznivou prognózu. **Základní snahou je včasná diagnostika ještě v bezpříznakovém období, kdy je velká šance na definitivní vyléčení.** K tomu slouží rozsáhlý a u nás velmi dobře propracovaný depistážní program pro včasné vyhledávání bezpříznakových osob.

Diagnostika. Při fyzikálním vyšetření nebývá nápadný nále, mohou být celkové **příznaky anémie**, jako bledost spojivek a bledá kůže. Při pokročilém stadiu může být **hmatná břišní rezistence** v místě tumorózní masy a nápadně **zvětšená tvrdá játra** při metastatickém postižení. V **laboratorním obraze** může být středně **zvýšená sedimentace, anémie** (červené krvinky jsou malé, nízká hladina železa), při metastatickém postižení jater je **elepace jaterních enzymů**. **Nádorové markery CEA a Ca 19-9** mohou být zvýšené, nevyužívají se pro diagnostiku kolorektálního karcinomu. Základním diagnostickým vyšetřením je provedení **kolonoskopického vyšetření s biopsií odběrem vzorků** na histologické vyšetření. Při postižení rekta je nutné doplnit **CT malé pánve** k určení prorůstání nádoru a postižení uzlin. U každého pacienta se provádí **RTG plic** k vyloučení metastatického plicního procesu.

Terapie. **Adenomy** tlustého střeva a rekta. Základem léčby všech adenomatozních polypů je jejich **odstranění endoskopickou cestou**.

Kolorektální karcinom. Terapie závisí na několika faktorech: +na lokalizaci nádorů, +stadiu nádorového onemocnění a +celkovém stavu pacienta. Léčbu možno rozdělit na a) **kurativní terapii**, jejíž cílem je úplné a definitivní vyléčení, b) **paliativní**, která se uplatňuje u pokročilých, nevléčitelných nádorů a jejím cílem je významně prodloužit přežívání a zmírnit příznaky onemocnění. V obou případech se uplatňuje léčba chirurgická, radiční a chemoterapeutická, samostatně nebo v kombinaci.

Typ a rozsah **chirurgické terapie** závisí na lokalizaci, velikosti a rozsahu nádoru. Chirurgická intervence se uplatňuje samostatně, nebo v kombinaci s chemoterapií

a radioterapií, které buď předchází chirurgický výkon (neoadjuvantní terapie), nebo se aplikují po chirurgickém výkonu (adjuvantní terapie). U nádorů lokalizovaných v pravém nebo levém tračníku se obvykle provádí pravostranná nebo levostranná hemikolektomie (chirurgické odstranění poloviny tlustého střeva) a anastomóza (umělé spojení dvou konců). Při postižení rekta je nutná amputace konečníku a vývod (stomie). **Radioterapie (aktinoterapie)** se používá výhradně u karcinomu rekta.

Provádí se předoperační ozáření. Průlomem v léčbě metastatických forem onemocnění je zavedení **biologické terapie**.

Prognóza kolorektálního karcinomu závisí na stádiu onemocnění v době diagnózy.

Depistážní a dispenzární programy – jsou určeny k časně detekci nádorů (odhalení, zjištění) střeva u asymptomatických osob. **Depistáž** je zaměřena na osoby s nízkým (průměrným) rizikem. Od r. 2000 byl založen celoplošný screening u asym-

ptomatických osob nad 50 let, který byl založen na **testu na okultní krvácení ve stolici (TOKS) v intervalu 1x ročně, při pozitivním nálezu s následnou kolonoskopií**. **Dispenzarizace** se provádí u osob s vysokým rizikem vzniku kolorektálního karcinomu, měly by být sledovány v gastroenterologických zařízeních. Provádění kolonoskopických prohlídek probíhá v pravidelných intervalech.

Tip na výlet Karla Šimáčka

HLAVNÍ MĚSTO SVOBODNÉHO STÁTU SASKO

Drážďany – hlavní město Svobodného státu Sasko ležící na řece Labe – je sídlem zemské vlády, zemského sněmu a dalších zemských úřadů. Má více než 530 tisíc obyvatel.

Město je díky svému baroknímu půvabu nazýváno Florencií na Labi.

V 16. století bylo Sasko prohlášeno královstvím a Drážďany se staly hlavním sídelním městem. Již za vlády Friedricha Augusta I. se Drážďany staly kulturní metropolí. Koncem 17. století město kompletně zničil požár. Přestavba města v barokním stylu podle představ Augusta II. Silného skončila až v první polovině 18. století. V této době vznikla i jedna z nejznámějších staveb – Zwinger.

Při masivních náletech v únoru 1945 bylo město z 60 % zničeno. Většina významných historických budov byla obnovena. V období

socialistické NDR bylo město dosti zanedbané. Rozkvět přineslo až znovusjednocení Německa. Město dostalo zpět několik historicky cenných budov, z nichž nejslavnější je protestantský barokní kostel Frauenkirche, z jehož věže lze vidět téměř celé Drážďany.

V plné kráse se skví renesanční Rezidenční zámek, kde se nalézají světoznámá muzea, např. jedna z největších klenotnic v Evropě – Zelená klenba, zbrojnice nebo mincovní kabinet.

V areálu Zwingeru se kromě světoznámé obrazárny nacházejí sbírky porcelánu či Matematicko-fyzikální salon.

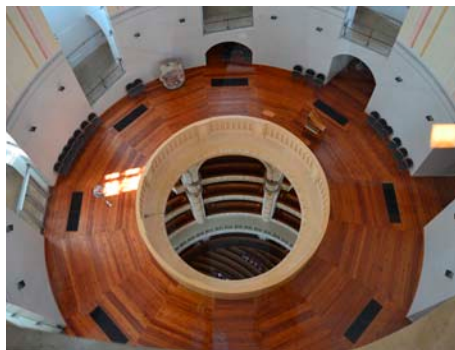
Drážďany nabízejí dobré dopravní spojení, kulturu a nebyvalou krásu. Jejich návštěvu lze jen doporučit.

Socha Augusta II. Silného

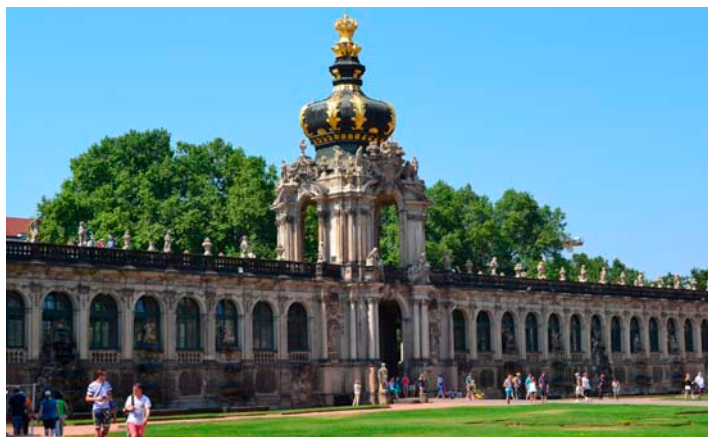
Drážďany z věže

Pohled do Frauenkirche z věže

Dvorní kostel z věže

Korunovační brána Zwinger

Rezidenční zámek

BENEŠOV NAD PLOUČNICÍ, MĚSTO DVOU ZÁMKŮ

S nástupem jara začíná i sezona hradů a zámků, které jsou připraveny na návštěvníky. Na trati z Děčína do České Lípy leží městečko Benešov nad Ploučnicí. Tady stojí za návštěvu i zámek, který je hned nad náměstím. Trochu matoucí je, že jde o dva zámky. Ve skutečnosti jde o objekty, které se jen díky tomu, že každý byl postaven v jiné době, dělí na Horní a Dolní zámek. Ten Horní byl zpřístupněn až v roce 1999. Jedinečnou renesanční podobu obou zámeckých objektů citlivě doplňují zdejší expozice dobového nábytku, porcelánu, zbraní, obrazů a grafik i uměleckých řemesel, evokující život drobné šlechty na panském sídle v 16. a 17. století. Na zámeckém nádvoří je umístě-

na kopie sochy Tritona od holandského mistra Adriana de Vries. Samotný Benešov vznikl už ve 13. století. Nejvýrazněji je rozkvět města i zámku spojen s Fridrichem ze Salhausen, který začal od roku 1522 s jejich výstavbou. O historii vzniku obou zámků vám víc řekne průvodce. Město Benešov bylo osídleno převážně Němci. Poválečným odsunem se skončila bezmála sedmisetletá německá historie Benešova. První transfer byl proveden 20. června 1945 a týkal se v Benešově asi 2000 osob. Pokud budete mít dost času, můžete pak ještě navštívit novou rozhlednu Sokolí vrch v Dobrné.

Náměstí v Benešově n. Ploučnicí

Rozhledna Sokolí vrch

Dolní zámek

OSTRUŽNÁ – TURNAJ V PÉTANQUE O PUTOVNÍ POHÁR

V turnaji odborářů v pétanque, který se konal 17. října v moravské obci Ostružná, zvítězili Oldřich Sobol z OHL ŽS a Jan Buchta, fotoreportér Nedrážního obzoru (snímek vlevo). Putovní pohár smíšených dvojic získal pár Bc. Renata Dousková, tajemnice NeRV OSŽ a František Záděra z OHL ŽS (uprostřed), kteří na turnaji skončili druzí. Třetí místo patřilo Věře Vaňkové z OHL ŽS a Miroslavu Novotnému, místopředsedovi OSŽ a předsedovi NeRV OSŽ. Z těchto výsledků je jasné, že nejvíce ocenění posbírali zástupci brněnské firmy OHL ŽS, kde je Oldřich Sobol i předsedou Výboru OSŽ.

Uhrát třikrát tři body po sobě zas až tak jednoduché není. Ovšem pro MUDr. Gabrielu Ritterovou a Martina Semiráda to byla naprostá maličkost. Alespoň pro tentokrát!

ELEKTRONICKÉ ŠIPKY

Kdo umí, umí! Dostat tři šipky do středu se nepodaří každému. Že to jde přesvědčivě dokumentovala Bc. Alena Šimáčková

Součástí školících a jednacích aktivit Nedrážního republikového výboru v Ostružné ve dnech 15. až 18. října byla i soutěž v elektronických šípkách. Své umění zde ukázali tvůrci internetového magazínu NeRV OSŽ Nedrážní obzor redaktor Milan Sedlák a fotoreportér Jan Buchta, kteří suverénně ovládli sportovní kolbiště a s přehledem zvítězili. Dokonce je možno konstatovat, že levou rukou. Jak ukazuje snímek, redaktoru Milanu Sedlákoví (vlevo) ani nic jiného nezbyvalo

OBLASTNÍ MISTROVSTVÍ ŽELEZNIČÁŘŮ V PÉTANQUE

Každoroční Oblastní mistrovství železničářů v pétanque, pořádané moravskou regionální sportovní komisí, se konalo 25. září na sportovišti Lokomotivy Olomouc. Zúčastnilo se dvacet mužů a dvanáct žen.

Muži

- 1) Novotný Miroslav – Nedrážní – Skanska
- 2) Venhuda Milan – ČD Cargo – OPT Olomouc
- 3) Siegel Jan – SŽDC – TÚDC

Ženy

- 1) Jelínková Alena – SŽDC – PO Olomouc
- 2) Gruszewska Šárka – SŽDC – PO Ostrava
- 3) Dousková Renata – Nedrážní – Poliklinika Italská Praha

Družstva

- 1) Novotný – Dousková
- 2) Šimek Ivo (ČD – ZAP Olomouc) – Gruszewska
- 3) Neoral (SŽDC – SSZT Olomouc) – Jelínková

Vladimír Tomášek

OBLASTNÍ MISTROVSTVÍ ŽELEZNIČÁŘŮ V MINIGOLFU

Turnaj v minigolfu, pořádaný moravskou regionální sportovní komisí jako oblastní mistrovství železničářů v minigolfu, se konalo 18. září v Olomouci. Zúčastnilo se osmnáct mužů a sedm žen.

Muži

1) Haluzík Roman	ČD – ZAP Olomouc
2) Šístek Petr	SŽDC – CDP Přerov
3) Slouka Jiří	ČD – ZAP Olomouc

Ženy

1) Halounová Jarmila	SŽDC – OŘ Olomouc
2) Živcová Lucie	ČD – ZAP Olomouc
3) Balejová Dagmar	SŽDC – PO Přerov

Směšená družstva

1) Haluzík, Živcová	
2) Novotný M. (Ú OSŽ) – Halounová	
3) Bělka Jaroslav (důch. SŽDC) – Hrozová Milena (důch. ČD)	

Vladimír Tomášek

Blahopřejeme

V tomto měsíci slaví narozeniny:

Miroslav Novotný – místopředseda OSŽ

Oldřich Lošťák – SŠ Olomouc

Pavel Henžel – ŽPSV Uherský Ostroh

Miroslava Šváblová – VUŽ Praha

Zdeňka Nocarová – DZ Praha

Stanislava Pavlíčková – Ferex ŽSO Liberec

Marie Šebíková – AŽD VZ Praha